

Sygn. akt V CSK 621/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa T.B.

przeciwko W.B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.

z dnia 2 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany W.B. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 2 czerwca 2017 r., w sprawie z powództwa T.B. o zapłatę.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Skarżący podniósł, że w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do pytania: „czy w przypadku spłaty kredytu przez współdłużnika solidarnego (poręczyciela), którego oświadczenie woli o udzieleniu poręczenia było bezwzględnie nieważne, bezpodstawnie wzbogaconym w stosunku do niego jest wyłącznie wierzyciel pierwotny (instytucja kredytowa, bank), czy również dłużnik główny (kredytobiorca), a jeśli oba w/w podmioty – czy ich odpowiedzialność (powstała na skutek jednego i tego samego zdarzenia) ma charakter solidarny, in solidum, czy też każdy z nich odpowiada wyłącznie w granicach własnego (a nie także cudzego lub wszystkich osób zobowiązanych) wzbogacenia. Ponadto wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, co ma wynikać z okoliczności faktycznych sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Zaprezentował jedynie własne stanowisko i przytoczył odmienne poglądy doktryny i orzecznictwa, którymi kierował się Sąd orzekając w przedmiotowej sprawie. Najistotniejsza ich konkluzja, to istnienie związku pomiędzy zubożeniem a wzbogaceniem, które może także polegać na zmniejszeniu pasywów. Ze względu na podstawy skargi kasacyjnej i pozwanie wyłącznie kredytobiorcy nie ma istotnego znaczenia kwestia współodpowiedzialności innych osób z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Ponadto należy uwzględnić, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia

20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Skarżący nie przedstawił rozumowania świadczącego o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej zwłaszcza, że sformułowane w tej części skargi zarzuty związane z zasadami współżycia społecznego nie odnoszą się do powoda wykonującego własne prawo podmiotowe

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W związku ze zgłoszeniem przez powoda w piśmie z dnia 3 kwietnia 2018 r. żądania zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego trzeba zważyć, że nie stanowi odpowiedzi na skargę pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności przewidzianego w art. 398⁷ § 1 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003 nr 9, poz. 120, 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, nie publ., czy z dnia 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01, nie publ.). W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 167 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.). Ze wskazanych przyczyn nie może być uwzględniony wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, zawarty w piśmie złożonym po upływie terminu do podjęcia tej czynności.

a.1.